

GEDİZ HAYVANAT BAHÇESİNDE BARINDIRILAN HAYVANLARDA TUTSAKLIK STRESİNE DAİR GÖZLEMLER

M.S.ÖZYURT* & H.DAYIOĐLU* &
A.GÜNAL* *

özet

Gediz ilçesinde 18 farklı hayvan türünün barındırılıp yaşatıldığı hayvanat bahçesinde gerçekleştirilen çalışmada, hayvanat bahçesi; ekolojik, tabii, coğrafi ve materyal yönünden incelenmiştir. Araştırmada; 1997-2002 yılları arasında tutulan üreme, yaşama, adaptasyon, beslenme özellikleri ile otopsi, ölüm, hastalık, tedavi raporlarını ihtiva eden "Hayvanat Bahçesi Kayıtları" kullanılmıştır. Mevcut şartlara göre hayvanat bahçesinin hayvan varlığında besleme, barınma, iklim ve tutsaklık stresinin olduğu sonucuna varılmıştır. Tespit edilen problemlerin çözümüne yönelik görüş ve düşünceler ile hayvanların fizyolojilerine uygun optimum çevrenin sağlanmasında gerekli şartlar ileri sürülmüştür.

1. Giriş

Hayvanat bahçesi yabancı ve bazen de evcil hayvanları sergilemek amacı ile düzenlenmiş mekan olarak tanımlanmaktadır. Hayvanlar bu alanlarda insanların merak duygularını tatmin etmişler ve eğlence ile karışık demonstrasyon hizmeti de vermişlerdir.

Hayvanat bahçeleri günümüze gelinceye kadar, yani geleneksel hayvanat bahçelerinden bugünkü modern ve çağdaş hayvanat bahçeleri ile biyolojik parklara(biyopark) kadar, görev ve sorumluluklarında dolayısı ile fonksiyonlarında çeşitli değişimler geçirmişlerdir. Aynı zamanda hayvanat bahçeleri kendi yapılarında da değişimlere gitmiştir.

Hayvanat bahçelerinin ilk kuruluşlarındaki fonksiyonu koleksiyon ve sergi iken bugün bundan daha geniş kapsamlar içermekte ve büyük faydalar sağlamaktadır. Örneğin, insanlığın günümüz modern dünyasına ulaşırken, bu dünyayı oluşturma adına tabiata ve hayvanlara verdiği zararı, yarara dönüştürme alanları olarak görev yapmaları bunlardan biridir. Nitekim hayvanat bahçeleri gibi yapay mekanlar oluşturarak tabiatı ve hayvanları bu ortamlarda, insanlar tekrar canlandırmaya çalışmışlardır. Yine bunun için hayvanat bahçelerinde nesli tükenen hayvanların